ՎԱԽՃԱՆՈՒԵՑ ՆՈՐԱՅՐ ԱՐՔ. ՊՈՂԱՐԵԱՆԸ

Հոգեհանգիստ Սուրբ Էջմիածնում

Տխուր լուր ստացուեց Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարքութիւնից:

Կեանքի 92-րդ տարում վախճանուեց Ս. Հակոբեանց Վանքի միաբան, անուանի հայագէտ, գիտնական Նորայր արք. Պողարեանը:

Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը այդ տխուր իրադարձութեան առթիւ ցաւակցական հեռագիր հղեց Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարք Թորգոմ Արք. Մանուկեանին, որում ասում է.

«Սիրելի Սրբազան Եղբայր,

Սրտի խոր վշտով այսօր իմացանք Ձեր նամակէն Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան բազմավաստակ եւ հաւատարմագոյն անդամներէն Տ. Նորայր Արքեպիսկոպոս Պողարեանի վախճանման տխուր լուրը:

Իր մահով Հայց. Եկեղեցին եւ հայ դպրութիւնը կը կորսնցնեն Քրիստոսի Եկեղեցւոյն, Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան եւ հայագիտութեան երախտարժան դէմք մը, որուն վաստակը վստահաբար պիտի նուաճէ իր մահը եւ դառնայ ներշնչման եւ սնուցման աղբիւր նոր սերունդներուն համար:

Ն. Ծովական անունով յաճախ իր յօդուածներն ստորագրած եւ իր գիրքերը մակագրած Նորայր Սրբազանը երբեք պիտի չմոռացուի հայ հոգիին, հայ տաղանդին հայ հաւատքին, հայ մշակոյթին սէրն ու հաղորդութիւնը ունեցող սերունդներուն կողմէ:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսութիւնը, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Միաբանութեամբ եւ Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդով եւ հաւատացեալ ժողովուրդով կը բաժանէ Ձեր եւ Միաբանութեանդ վիշտը: Կ'աղօթենք առ Բարեգութ Աստուած, որ իր բարի եւ յոգնաջան հոգին ընդունի երկնային երանական խաղաղութեան մէջ: Թող բարձրեալն Աստուած նոր սպասաւորներ յարուցանէ Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեանդ առաքելութեան անդաստանին մէջ»:

Երեկ, դեկտեմբերի 22-ին, Մայր Տաճարում մատուցուող Ս. Պատարագից յետոյ, ի յիշատակ հանգուցեալ Սրբազան Հօր, կատարուեց Հոգեհանգստեան պաշտօն:

Մինչ արարողութիւնը նուիրեալ հոգեւորականի անձի եւ գործունէութեան մասին յուզիչ խօսք ասաց Նորին Սրբութիւն Գարեգին Ա. Կաթողիկոսը.

«Այսօր, քիչ առաջ, կատարուելու է հոգեհանգստեան յատուկ արարողութիւն մեր Հայաստանեայց Ս. Եկեղեցու ամենէն նուիրեալ եւ սիրելի հոգեւորական սպասաւորներից Երուսաղէմի Պատրիարքութեան եօթանասուն տարիների միաբան Նորայր արքեպս. Պողարեանի հոգւոյն համար:

Երկու օր առաջ նա յառաջացեալ տարիքում մեկնեց այս տեսանելի աշխարհից՝ մի այնպիսի գեղեցիկ, ներշնչող եւ օրինակելի պատգամ և վաստակ թողնելով մեր երիտասարդ հոգեւորականներին եւ մեր ժողովրդի եկեղեցասէր եւ մշակութասէր զաւակներին: Նա եղաւ լուռ, տոկուն, յարատեւ աշխատող մի անձ, որ առաւել քան տասնմէկ հսկայական հատորներով պատրաստեց Երուսաղէմի Հայոց Պատրիարքութեան ձեռագրերի ցուցակը եւ ուրիշ բազմաթիւ ուսումնասիրութիւններ եւ

digitised by A.R.A.R.@

եղաւ ամենէն հաւատաւոր, իր ողջ գոյութեամբը, էութեամբը Հայաստանեայց Եկեղեցուն եւ հայ մշակոյթին եւ Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան ժառանգութեան կապուած անձերից մէկը:

Նա յարգանք է վայելում ոչ թէ միայն հայ գիտական շրջանակներում, այլ նաեւ ամբողջ աշխարհի հայագիտական բոլոր այն շրջանակներում, որոնք ծանօթ են նրա գործին: Համեստ անձ էր, հեռու մնաց շռայլ լոյսերից: Ձեռագրատան մի անկիւնում աչքերից լոյս սփռեց: Հայոց ձեռագրի միջից նոտրգիրի, բոլորգիրի, երկաթագիրի, մանրանկարների միջից դուրս բերեց լոյսեր մեր անցեալից՝ մեր ներկայի եւ մեր ապագայի համար: Մենք երբէք չենք կարող մոռանալ նրա անգնահատելի վաստակը մեր Եկեղեցու եւ մշակոյթի պատմութեան մէջ:

Հետեւաբար քիչ ետքը ցանկանում եմ, որ բոլորդ էլ միանաք մեզի՝ հոգեւորականներիս, եւ աղօթք անենք նրա հոգւոյ խաղաղութեան համար եւ խնդրենք Աստծուց, որ նրա հոգին, աշխատութեան, մշակոյթի, գրականութեան, գիտութեան, Եկեղեցու, հաւատքի տարածման նրա նախանձախնդրութիւնը փոխանցուի մեր հոգեւոր ճեմարանների, բոլո՛ր ճեմարանների սաներին եւ մեր բոլոր հոգեւորականներին, յատկապէս մեր երիտասարդ հոգեւորականներին, որոնք նրա մէջ պէտք է տեսնեն մի փարոս, որ լոյս կը տայ իր շուրջը: Նայիլ պէտք է՝ լոյսը տեսնելու համար»:

ՄԱՄԼՈՑ ԴԻԻԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ

1960 Յունիս 20 Նորայր Եպս. Պողարեան Պատարագիչ եւ Քարոզիչ Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճարին մէջ:

digitised by A.R.A.R.@